

Fietsroutes langs
ANWB-paddestoelen
en wegwijzers

*Twee fietsroutes door
Nationaal Park Dwingelderveld
en omgeving*

Nationaal Park
Dwingelderveld

De natuur ontdekken

In Zuidwest-Drenthe ligt een bijzonder natuurgebied: Nationaal Park Dwingelderveld. In Nationale Parken staan beheer en ontwikkeling van de natuur centraal. De beheerders van het Dwingelderveld - Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en particulieren - zorgen dat bossen, heidevelden en vennen in goede conditie blijven. Op fiets- en wandelpaden, ATB- en ruteroutes, evenals twee Familiepaden kunnen recreanten en vakantiegangers de natuur ontdekken.

In dit Nationaal Park kunnen bezoekers nog van een eendeloze, ongestoorde horizon genieten.

Het Dwingelderveld is een bijna 4000 hectare groot nat heidegebied in het zuidwesten van Drenthe. In dit gebied kunnen soorten vogels en dieren leven, die in andere landschappen minder kans hebben. De heide wordt beheerd door twee schapsgudden met elk een herder.

Op de website www.nrp-dwingelderveld.nl vindt u informatie over het afwisselende natuurgebied en over alle activiteiten die in en rond het Nationaal Park worden georganiseerd. In het bezoekerscentrum bij Ruinen, de Natuurpoort Spier/Bosloungje en bij de recreatieondernemers in het gebied informeren medewerkers u graag.

Fietsroute alternatief

Kraloo-Anholt-Ruinen-Bezoekerscentrum

- ▶ Sla bij P23137 rechtsaf.
- U rijdt nu over de Kraloerweg door het buurtschapje Kraloo, een karakteristiek Drentse nederzetting met vier boerderijen, verscholeden in hoog opgaand eikenhout.
- ▶ Rijd verder over het Commissaris Cramerpad naar Anholt.
- Dit gelucht heeft z'n bestan te danken aan de pleisterplaats (Anholt is "aanhouden") van de postkoets op de postweg van Groningen naar Zwolle.
- Hier werden de paarden gewisseld, en werd overnacht.
- ▶ Volg vanaf P23135 Anholt en de Galgenkamp. Dat is een historische plek waarover op een informatiepaneel

bij P24968 veel te lezen staat. Volg vanaf hier de Waterleuzen.

Na enkele honderden meters ziet u aan uw rechterhand een dijk met een toegangshek er op en een informatiepaneel. Dit is het Kloosterveld, een voornalig landbouwgebied waar bezoekers heerlijk kunnen struinen.

- ▶ Volg vanaf hier de weg Voor de Broeken, en sla bij de kruising rechtsaf de Leeuwte op. U rijdt nu het dorp Ruinen binnen.
- ▶ Volg voor de terugweg naar het bezoekerscentrum de paddestoelen vanaf de Brink via de Smeengestraat en de Bendense.

Nationaal Park Dwingelderveld is onderdeel van een netwerk van twintig nationale parken in Nederland.

Nationaal Park Dwingelderveld

Uitstapje via Dwingeloo

- ▶ Rijdt vanaf P21379 rechtdoor richting Lhee. Houd na 250 meter bij de splitsing links aan en ga bij P24992 de Zuidenweg op. U rijdt zo het centrum van Dwingeloo binnen.

Belangrijke punten langs de route

Bezoekerscentrum Dwingelderveld.

Ruinen

Bezoekerscentrum Dwingelderveld, telefoon 0522 472951. Bendense 22, 7963BA, Ruinen.

Openingstijden: van 1 november tot 1 april van woensdag t/m zondag van 10.00 tot 17.00 uur. Van 1 april tot 1 november en in alle schoolvakantie op maandag t/m zondag van 10.00 tot 17.00 uur. Tijdens feestdagen gelden afwijkende openingstijden.

Natuurpoort Spier

Aan de Oude Postweg 12 in Spier staat de

Nationaal Park
Dwingelderveld

Colofon

© Dit is een uitgave van Nationaal Park Dwingelderveld, 2019.

Oplage 5000 ex., 2019

Teksten en fotografie Axel Wiewel

Grafische verzorging Communicatie, provincie Drenthe

Cartografie GIS Cartografie, provincie Drenthe

Zaandstee, geopend.

Op zondagen (in de winter van 13.00 tot 17.00 uur, in de zomer van 11.00 tot 17.00 uur) is ook de ontvangstruimte bij de schaapskooi, de

Op zaterdag 19 oktober t/m april vanaf 10.00 uur tot ongeveer 16.00-17.00 uur.

De schaapskooi staat in het noordelijk bosgebied, in Lhee (Achter 4, Zaand 4). Vertrek- en aankomst van de kudde van oktober t/m april vanaf 10.00 uur tot ongeveer 16.00-17.00 uur.

Schaapskooi Ruinen

Dicht bij het bezoekerscentrum Dwingelderveld, staat de Ruiner schaapskooi van stichting Het Drentse Heideschaap. Openingstijden: mei tot en met september, van ongeveer 10.00 uur. In de overige maanden variëren de vertrektijden. Vertrek- en aankomst van de kudde van oktober t/m april vanaf 10.00 uur tot ongeveer 16.00-17.00 uur.

Om weer aan te haken op de hoofdroute door het Dwingelderveld rijdt u via de Brink en volgt u de Drift naar P21273. Vanaf die paddestoel/wegwijzer kunt u de hoofdroute (zie 8) weer oppakken.

Bosloungje / Natuurpoort Spier: horeca-voorziening en een informatie-ruimte. Er is ruime parkeergelegenheid en een waterspeelplek voor kinderen. Hier begint onder meer een verharde 2,5 kilometer-route, ook wel bekend als het Invalidenpad. In het Dwingelderveld zijn er twee van zulke paden, die hier Familiepaden worden genoemd. Bestemd voor bezoekers die moeilijk ter been zijn, rolstoelers, gebruikers van een rollator, maar ook gezinnen met een kinderwagen of buggy. Dus niet voor fietsers en ATB-ers.

Theehuis Anserdennen

Theehuis Anserdennen staat midden in de Anserdennen, een bosrijk gebied in het Dwingelderveld. Bij het Theehuis kunnen recreanten en toeristen genieten van een onbeperkt koffie- en theeservies. Met een lekker vers stuk taart of een andere versnapering. Kinderen kunnen lekker spelen in de speeltuin of in het nabije stuifzand. Adres: Schapendrift 1 7964 KE Ansen.

Begin van de hoofdroute

1. Bezoekerscentrum

Dwingelderveld, Benderse 22, 7963RA, Ruinen. Onder het natuurlijke dak van mossen en vetplanten van Bezoekerscentrum Dwingelderveld vinden bezoekers informatie over het Nationaal Park. Met in de winkel

veel natuur- en streekproducten, en natuurlijk is er een gezellige koffiehok.

► Sla, met het bezoekerscentrum in de rug, rechtsaf, het geasfalteerde fietspad op, richting de heide en de schaapskooi.

2. Op de heide zwerven bijna dagelijks de twee herders met hun kudde van elk ongeveer 250 Drentse heideschape. Dit is de kooi van stichting Het Drentse Heideschaap - aan het Achter 't Zaand staat een kooi van Natuurmonumenten.

► Vervolg de route over het fietspad over de heide, richting de Benderse Berg en de Radiotelescoop.

3. De Benderse Berg is een centraal punt in het heidegebied. Hier stond in de 19e eeuw een jachthut waar Anne de Vries geregeld verbleef, de schrijver

van het beroemde Drentse boek Bartje. De Vries schreef op deze

plek "De man in de jachthut". Het huisje dat hier stond brandde in 2018 af. De Benderse Berg is een ijs- smeltwaterafzetting uit de voorlaatste IJstijd. Toen het ijs smolt, zwollen rivieren zoals de Oude Vaart en de Wold Aa aan tot woeste stromen. Zich ingra-

vend wierpen ze zo de Benderse Berg op.

► Volg het fietspad over de heide, dat verderop linksaf buigt.

4. De Dwingeloo Radiotelescoop is een beschermd rijksmonument. Het instrument is vermoedelijk in 1956 gebouwd

en was toen een week lang de grootste telescoop ter wereld. Na een ingrijpende restauratie in 2012 is het weer in gebruik als amateurradiostation. De radiotelescoop wordt beheerd door vrijwilligers van de stichting CAMRAS en is eigendom van het wetenschappelijk instituut voor Radio Astronomisch Onderzoek in Nederland, ASTRON.

► Sla op de T-splitsing, bij P21367, rechtsaf, en vlak daarna, bij P21275 opnieuw rechtsaf.

5. Op dit comfortabele fietspad over de hei valt de enorme weidsheid van het gebied op.

Het fietspad ligt op de plek waar eerder een asfaltweg het gebied doorsneed. Aan de linkerkant van het fietspad ligt het Noordenveld waar van 2011 tot 2014 gewerkt werd aan natuurherstel. Verderop zijn links en rechts van het fietspad oude laagtes in het terrein hersteld. Recreanten houden de voeten hier droog dankzij de vlonders die in het fietspad zijn aangebracht.

► Aan het eind van dit fietspad leidt de route langs ANWB-wegwijzer 23137.

Op dit punt kunt u kiezen of u deze hoofdroute door het Nationaal Park vervolgt, of via de buurtschapjes Kraloo en Anholt en het dorpje Ruinen terugrijdt naar het bezoekerscentrum (ongeveer 9 km) verder in het kader Kraloo-Anholt-Ruinen-Bezoekerscentrum op de achterkant van deze folder.

Vervolg van de hoofdroute:

► Ga bij ANWB-P23137 linksaf, het Commissaris Cramerpad op.

6. Dit pad is genoemd naar de Drentse Commissaris van de Koningin, Jacob Cramer, die zich

in die functie onder meer sterk maakte voor de industrialisatie, werkgelegenheid en recreatie in Drenthe. Door zijn inspanningen kwam in 1964 het Commissaris Cramerpad tot stand. De route voert langs de Vogelkijkwand aan de linkerkant, waar recreanten en vogels elkaar ongestoord kunnen observeren.

7. Fietsers rijden nu door de Holtveenslenk, een waterrijk veengebied, belangrijk voor watervogels, waar planten van het hoogveen staan, zoals veenmos, dopheide, zonnedauw en zelfs orchideeën. 's Zomers zijn hier vaak libellen en amfibieën te zien.

► Volg het fietspad tot aan de verkeersweg van Spier naar Lhee, de N855, en steek deze weg (voorzichtig!) over. Rechts staat de Natuurpoort Spier. Dit is een informatiepunt met een horecafunctie, waar diverse wandel- en fietsroutes beginnen en eindigen.

► Volg hier verder de route over het fietspad, en sla bij wegwijzer 21281 linksaf.

De route leidt nu verder door de Boswachterij Dwingeloo, onder meer langs het Zandveen (aan uw linkerhand). Het is een prachtige route door dit noordelijk bosgebied. Het slingerende fietspad gaat afwisselend door bos en langs open plekken. Op veel plaatsen staan (picknick) bankjes.

► Volg het fietspad tot u opnieuw bij de Spieregerweg komt. Steek deze over en ga direct links het fietspad op, dat parallel aan de weg loopt. In de bocht (naar links) die de weg maakt, slaat u rechtsaf, en rijdt naar het kantoor van Staatsbosbeheer. Links van de weg ziet u P21270. Ga daar rechtsaf, tussen de gebouwen door en rijdt daar het fietspad aan de rechterkant op. Dit is een smal, bochtig fietspad, door een glooiend terrein, het Lheederzand. Volg het fietspad tot u aan de verharde weg komt. Sla bij P21268 rechtsaf.

Op dit punt kunt u kiezen of u deze hoofdroute door het Nationaal Park vervolgt, of een uitstapje naar Dwingeloo maakt. Lees voor de route naar Dwingeloo verder in het kader uitbreiding via Dwingeloo. De routebeschrijving naar Dwingeloo leidt u ook weer terug op de hoofdroute naar het eindpunt, het bezoekerscentrum.

8. Vervolg van de hoofdroute:

► Sla bij paddestoel 21379 linksaf de Bosrand op. Aan het eind van deze weg, op de T-splitsing, de weg oversteken. ► Ga bij paddestoel 21273 linksaf het Anserpad op, een

prachtig, breed, betonnen fietspad dat door de Anserdennen leidt.

Bij wegwijzer 21264 kunt u nog linksaf slaan voor een bezoekje aan de Vogelobservatiehut aan de Davidsplassen. Daar hebt u uitzicht over de Dwingelose heide en de Davidsplassen. Deze

plassen zijn het grootste watergebied van het Dwingelderveld. 's Zomers zitten hier veel watervogels zoals kokmeeuwen en geoorde futen. Op de winterdag zijn hier veel eenden en ganzen te zien. De Vogelkijkhut staat een paar honderd meter na paddestoel 21274 in het land, vijf minuten lopen vanaf het fietspad.

► Terug op het Anserpad bij wegwijzer 21264. Volg dit pad (langs P21263) tot P21505. Houd links aan tot P21802. Sla daar rechtsaf, de Molenvledders op. Houd links aan, het bos in, naar Theehuis Anserdennen.

9. De zandheuvels in de Anserdennen herinneren aan de tijd waarin toenmalige stuifzanden de dorpen bedreigden. Bij storm werden dorpen en landbouwgronden ondergestoven. Dat - landelijke - probleem werd begin 20e eeuw serieus aangepakt door duizenden dennen en sparren te planten die het zand met hun wortels vastlegden.

► Volg het fietspad verder via P22439 en 21506 naar het beginpunt van deze route, bezoekerscentrum Dwingelderveld.